

Rökning och att skaffa barn

Syftet med denna broschyr är att ge snabbinformation om hur rökning påverkar graviditeten och barnet samt lyfta fram skäl att sluta röka.

Rökning och fertilitet

- Det tar längre tid att bli gravid och risken för missfall fördubblas.
- Hos män blir spermernas mängd, kvalitet och rörlighet sämre. Mannens fertilitetsfråma har minskat pga. av rökning även om sperma-analysens resultat är normalt.
- Vid infertilitetsbehandlingar behövs det mer gonatropinhormoner för att stimulera äggstockarna, äggcells fångsten blir knappare och det finns större risk för att behandlingarna misslyckas.
- Rökning påverkar utvecklingen av könsceller hos både flick- och pojkfoster vilket kan försvaga kommande fertilitet.

Rökning och graviditet

- Rökning orsakar syrebrist hos fostret, vilket upptäcks vid ultraljudsundersökning genom att fostrets puls är tätare i en halvtimme efter att mamman rökt en cigarett. Orsaken till syrebrist är bland annat kolmonoxid som går igenom moderkakan och ersätter syre i fostrets röda blodkroppar.
- Snabbfördelade celler i fostrets centrala nervsystem är särskilt känsliga för tobaksrök efter graviditetsvecka 20.
- Man har ökad risk för placentainsufficiens och för tidig placentaavlossning.

Rökning och nyfött barn

- Risken för för tidig förlossning fördubblas.
- Födelsevikten blir mindre pga. syrebrist och risken för för tidig förlossning.
- Hos prematurer som exponerats för rökning ökar komplikationer.
- Ökad risk för spädbarnsdöd.
- Bröstmjölken mängd minskar och kvalitet blir sämre. Mjölken innehåller mindre näring och smakar tobak, därför kan barnet eventuellt undvika att ta bröstet. Rökande mammor ammar i genomsnitt kortare tid än mammor som inte röker.

Rökning och barnets utveckling

- Om mamman rökt under graviditeten, stör det barnets utveckling utöver graviditetstiden också flera år efter födelsen.
- Undervikt orsakad av rökning kan fördröja barnets normala utveckling upp till 10 års ålder.
- Risken för öroninflammationer och lunginflammation i tidig barndom ökar.
- Förekomsten av uppmärksamhets- och beteendestörningar, såsom hyperaktivitet och aggressivitet, ökar.
- Risken för allergi, astma och atopi fördubblas.

Rökning och hälsa i övrigt

Rökning exponerar för ett flertal sjukdomar varav de mest betydande är hjärt- och kärlsjukdomar, cancersjukdomar, demens och osteoporos. Till exempel lungcancer förekommer nästan enbart hos rökare.

Rökare har menopaus i genomsnitt två år tidigare än icke-rökare, vilket ytterligare ökar risken för till exempel osteoporos.